

24-02-2022

**ФАБРИКА ГЛИНИЦЕ "БИРАЧ" А.Д.
у стечају, ЗВОРНИК**

**Неконсолидовани финансијски извјештаји
за годину која се завршава на дан
31. децембар 2021. године**

САДРЖАЈ

	Страна
Финансијски извјештаји:	
Неконсолидовани Извјештај о укупном резултату - Биланс успјеха	3
Неконсолидовани Извјештај о осталим добицима и губицима периода	4
Неконсолидовани Извјештај о финансијском положају - Биланс стања	5
Неконсолидовани Извјештај о промјенама на капиталу	6
Неконсолидовани Извјештај о новчаним токовима	7
Дјелатност	8
Напомене уз неконсолидоване финансијске извјештаје	9 - 23

НЕКОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЈЕШТАЈ О УКУПНОМ РЕЗУЛТАТУ – БИЛАНС УСПЈЕХА
За период од 01.01.2021.-31.12.2021. године
(У Конвертибилним маркама)

	Напомена	31. децембра 2021.	31. децембра 2020.
ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ			
Приходи од продаје	6	13,554	15,736
Остали пословни приходи	7	581,388	544,145
		594,942	559,881
ПОСЛОВНИ РАСХОДИ			
Набавна вриједност продате робе		(13,553)	(15,734)
Трошкови осталог материјала, горива и енергије	8	(3,068)	(1,495)
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	9	(38,624)	(38,391)
Трошкови амортизације	15	(218,822)	(218,923)
Трошкови резервисања	14	(295,898)	(295,898)
Остали пословни расходи	10	(382,369)	(377,512)
		(952,334)	(947,953)
ПОСЛОВНИ ДОБИТАК/(ГУБИТАК)		(357,392)	(388,072)
ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ/(РАСХОДИ)			
Остали финансијски приходи		-	-
Расходи камата		-	-
Остали финансијски расходи		-	-
		-	-
ГУБИТАК РЕДОВНЕ АКТИВНОСТИ		(357,392)	(388,072)
Остали приходи	11	39,274	66,542
Остали расходи		-	-
		39,274	66,542
Нето приходи по основу исправке грешака из ранијих година	12	14	-
Нето расходи по основу исправке грешака из ранијих година	13	-	(1,565)
ДОБИТАК/(ГУБИТАК) ПРИЈЕ ОПОРЕЗИВАЊА		(318,104)	(323,095)
Порез на добит		-	-
УКУПАН НЕТО РЕЗУЛТАТ		(318,104)	(323,095)

Напомене на сљедећим странама чине саставни
дио ових финансијских извјештаја.

НЕКОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЈЕШТАЈ О ОСТАЛИМ ДОБИЦИМА И ГУБИЦИМА ПЕРИОДА
 За период од 01.01.2021.-31.12.2021. године
 (У Конвертибилним маркама)

<u>Напомене</u>	<u>31. децембра 2021.</u>	<u>31. децембра 2020.</u>
Нето добитак	(318.104)	(323.095)
Ефекти од усклађивања вриједности некретнина, постројења и опреме	-	-
Остали добици признати директно у капиталу	-	-
Остали добици у периоду	-	-
Укупан нето резултат	<u>(318,104)</u>	<u>(323,095)</u>

Напомене на сљедећим странама чине саставни
 дио ових неконсолидованих финансијских извјештаја.

НЕКОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЈЕШТАЈ О ФИНАНСИЈСКОМ ПОЛОЖАЈУ – БИЛАНС СТАЊА
 За период од 01.01.2021.-31.12.2021. године
 (У Конвертибилним маркама)

	Напомена	31. децембар 2021	31. децембар 2020
АКТИВА			
Стална имовина			
Нематеријална улагања	14	19,799,979	20,095,877
Некретнине, постројења и опрема	15	4,377,886	4,596,708
Дугорочни финансијски пласмани	16	126,341,400	126,341,400
		150,519,265	51,033,985
Обртна имовина			
Залихе	17	13,879	13,879
Дати аванси	18	42,298	42,324
Купци	19	18,996,910	18,914,249
Друга потраживања и АВР	20	111,754	111,752
Краткорочни финансијски пласмани	21	49,480	49,480
Готовина и готовински еквиваленти	22	150,470	38,982
		19,364,791	9,170,666
Губитак изнад капитала		5,506,375	5,188,271
Укупна актива		175,390,431	175,392,922
ПАСИВА			
Капитал			
Акцијски капитал	24	729,085,280	729,085,280
Статутарне резерве		1,158	1,158
Ревалоризационе резерве		5,018,285	5,018,285
Акумулирани губитак		(734,104,723)	(734,104,723)
		-	-
Дугорочне обавезе			
Резервисања за бенефиције запосленима		-	-
Дугорочна резервисања	25	7,702,338	7,702,338
Остале дугорочне обавезе према повезаним правним лицима	26	42,276,258	42,276,258
Дугорочне обавезе	27	20,789,159	20,789,159
		70,767,755	0,767,755
Краткорочне обавезе			
Краткорочни кредити	28	5,226,391	5,226,391
Текућа доспијећа дугорочних обавеза	29	33,698,874	33,698,874
Добављачи	30	42,214,329	42,214,607
Примљени аванси	31	476,685	476,685
Порез на добит		2,287,412	2,287,412
Остале обавезе и ПВР	32	20,718,985	20,721,198
		104,622,676	04,625,167
Укупна пасива		175,390,431	175,392,922
Ванбилансна евиденција	33	4,843,238	4,843,238

Напомене на следећим странама чине саставни дио ових неконсолидованих финансијских извјештаја.

НЕКОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОМЈЕНАМА НА КАПИТАЛУ
За период од 01.01.2021.-31.12.2021. године
(У Конвертибилним маркама)

	<u>Удјели</u>	<u>Статутарне резерве</u>	<u>Ревалоризационе резерве</u>	<u>Акумулирани губитак</u>	<u>Укупно капитал капитал</u>
Стање, 1. јануар 2020. године	729,085,280	1,158	5,018,285	(738,969,899)	(4,865,176)
Ефекти ревалоризације					
Нето добитак (губитак) за текућу годину	-			(323,095)	(323,095)
Стање, 1. јануар 2021. године	<u>729,085,280</u>	<u>1,158</u>	<u>5,018,285</u>	<u>(739,292,994)</u>	<u>(5,188,271)</u>
Стање, 1. јануар 2021. године	729,085,280	1,158	5,018,285	(739,292,994)	(5,188,271)
Ефекти исправке грешака	-	-	-	-	-
Нето добитак (губитак) за текућу годину	-	-	-	(318,104)	(318,104)
Стање, 31. децембар 2021. године	<u>729,085,280</u>	<u>1,158</u>	<u>5,018,285</u>	<u>(739,611,098)</u>	<u>(5,506,375)</u>

Напомене на сљедећим странама чине саставни дио ових неконсолидованих финансијских извјештаја.

НЕКОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЈЕШТАЈ О НОВЧАНИМ ТОКОВИМА

За период од 01.01.2021.-31.12.2021. године

(У Конвертибилним маркама)

	2021	2020
Токови готовине из пословних активности		
Приливи од продаје и примљени аванси	606,878	473,510
Остали приливи из редовног пословања	25,722	51,812
Одливи за набавке сировина, трошкове и дате авансе	(172,352)	(174,548)
Одливи по основу бруто зарада, накнада зарада	(226,196)	(233,242)
Одливи по основу плаћених камата	-	-
Одливи по основу пореза	-	-
Одливи по основу осталих дажбина	(122,563)	(109,743)
<i>Нето прилив готовине из пословних активности</i>	<u>111,488</u>	<u>7,789</u>
Токови готовине из активности пласирања и инвестирања		
Прилив по основу краткорочних пласмана	-	-
Прилив по основу продаје основних средстава	-	-
Одливи по основу куповине акција и удела	-	-
Одливи по основу краткорочних пласмана	-	-
Одливи по основу осталих дугорочних пласмана	-	-
<i>Нето прилив/(одлив) готовине из активности пласирања и инвестирања</i>	<u>-</u>	<u>-</u>
Токови готовине из активности финансирања		
Прилив/одлив по основу дугорочних и краткорочних финансијских обавеза	-	-
Одливи по основу куповине нематеријалних улагања, некретности, опреме	-	-
Одливи по основу краткорочних кредита	-	-
<i>Нето одлив готовине из активности финансирања</i>	<u>-</u>	<u>-</u>
Нето повећање/(смањење) готовине и еквивалената готовине	111,488	7,789
Готовина и еквиваленти готовине на почетку године	38,982	31,193
Готовина и еквиваленти готовине на крају године	<u>150,470</u>	<u>38,982</u>

Напомене на сљедећим странама чине саставни дио ових финансијских извјештаја.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

Период од 01.јануара до 31.децембра 2021.године

1. ДЈЕЛАТНОСТ

Фабрика глинице "Бирач" а.д. у стечају, Зворник (у даљем тексту "Друштво") је правни слѣдбеник друштва "Бирач" - Холдинг а.д. и предузећа која су улазила у састав "Бирач" - Холдинг а.д. ("Бирач" - глиница, "Бирач - Алусил", "Бирач - Кервол" и "Бирач - Стандард"). На основу Одлуке Владе РС број 02-76 од 13. априла 1995. године Друштво је првобитно уписано у судски регистар Рјешењем број 294/94 од 1. августа 1994. године, као "Енергоинвест" - Холдинг Фабрика "Бирач" са п.о. Зворник, а затим 3. јула 1997. године промијенило у "Енергоинвест" МДП Фабрика "Бирач" - ЗДП са п.о., Зворник. Рјешењем број Фи-992/01 од 25. децембра 2001. године Друштво је обавило упис власничке трансформације државног капитала и регистровало се као акционарско друштво под именом Фабрика глинице "Бирач" а.д., Зворник.

Друштво је током 2003. године извршило статусне промјене при којима је извршено издвајање организационих дијелова из састава Друштва, конституисање и регистровање, код Основног суда у Бијељини, слѣдећих посебних правних лица - акционарских друштава, у којима Друштво има 100% удјела у капиталу:

1. Алумина д.о.о., Зворник
2. Механика д.о.о. у стечају, Зворник
3. Бирач - Енерго д.о.о. у стечају, Зворник

Наведена друштва су током 2004. године промијенила облик организовања у друштва са ограниченом одговорношћу уз повећање капитала које је извршено додатним улозима у стварима и новцу, а промјене су регистроване у Основном суду у Бијељини 23. јула 2004. године.

Основна дјелатност Друштва је производња глинице, зеолита, воденог стакла, ватросталних и керамичких производа и осталих производа алумосиликатне и силикатне хемије.

У периоду од новембра 2001. до јула 2003. године дошло је до прекида и обуставе процеса производње Друштва. У јулу 2003. године је поново покренута производња. Склапањем и реализацијом уговора са правним лицем из Републике Српске (број 200603-01 од 20. јула 2003. године), Друштво за потребе овог правног лица обавља услужну прераду сировина у готове производе.

Друштво је закључно са даном 31. март 2009. године прекинуло сарадњу са познатим купцем и услужном прерадом сировина у готове производе, док је дјелимичну производњу и пласман готових производа преузело зависно друштво „Алумина“ д.о.о., Зворник. Такође, уговори о закупу некретнина и опреме са зависним друштвом „Алумина“ д.о.о., Зворник су споразумно раскинути закључно на дан 31. март 2009. године.

Након тога основна дјелатност Друштва су холдинг послови, заједничке функције, управљање и финансирање зависним друштвима, одређивање њихових стратешких циљева и основних стратегија, праћење пословања и одлучивање о њиховом статусу.

Друштво је дана 26.4.2012. године извршило у цјелини пренос својих удјела у зависним предузећима „Алумина“ д.о.о., Зворник и „Механика“ д.о.о., Зворник на предузеће „Бирач Еуропа“ АБ, Литванија. Наведене промене регистроване су у Окружном привредном суду у Бијељини под бројевима 059-0-рег-1000-969 за „Алумину“ д.о.о. Зворник и 059-0-рег-11000-970 за „Механику“ д.о.о., Зворник.

На основу Рјешења Окружног привредног суда у Бијељини од 12.07.2013.године брише се горе наведени упис промјене оснивача и нови промјене су регистроване у Окружном привредном суду у Бијељини под бројевима 059-0-рег-13-000 416 за „Алумину“ д.о.о. Зворник и 059-0-рег-13-000 415 за „Механику“ д.о.о., Зворник.

Дана 08.априла 2013.године у Службеном гласнику Републике Српске број 31 од 15.04.2013.године Окружни привредни суд у Бијељини објављује да је Рјешењем број 59 0 Sr 025717 13 St, од 08.априла 2013.године, директно отворен стечајни поступак над стечајним дужником Фабриком глинице „Бирач“ АД, Каракај бб. За стечајног управника је именован Лазо Ђурђевић, дипломирани економиста из Шамца.

Основна дјелатност Друштва, отварањем стечаја, је издавање опреме и објеката у закуп, као и одмаралишта „Сунце“ у Баошићу.

Фабрика глинице „Бирач“ АД у стечају има запосленог 1 радника.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

Период од 01.јануара до 31.децембра 2021.године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД

2.1. Основе за састављање и презентацију финансијских извјештаја

Финансијски извјештаји Друштва за период од 01.01.2021.године до 31.12.2021.године су састављени у складу са рачуноводственим прописима Републике Српске.

Приложени финансијски извјештаји представљају годишње појединачне (неконсолидоване) финансијске извјештаје Друштва. Финансијски извјештаји су састављени по начелу набавне вриједности, изузев некретнина, постројења и опреме који су евидентирани по процијењеној (фер) вриједности.

Друштво је матично друштво пословне групације коју, поред Друштва, чине и слједећа друштва: "Бирач Енерго" д.о.о., Зворник, "Механика" д.о.о., Зворник, "Алумина" д.о.о., Зворник, "Алусил" д.о.о., Зворник и "Бирач Еуропа" Литванија. Улагање у зависна друштва у овим неконсолидованим финансијским извјештајима исказана су по набавној вриједности, умањеној за евентуална обезвређења.

Финансијски извјештаји Друштва су приказани у формату прописаном Правилником о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике ("Службени гласник РС", број 106/15, Правилником о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике ("Службени гласник РС", број 94/15), као и Правилником о садржини и форми образаца извјештаја о промјенама на капиталу ("Службени гласник РС", број 63/16).

Износи у финансијским извјештајима у прилогу су изражени у Конвертибилним маркама (КМ). Конвертибилна марка представља званичну извјештајну валуту у Републици Српској и Босни и Херцеговини.

Друштво је у састављању ових финансијских извјештаја примјењивало рачуноводствене политике образложене у напомени 3 уз неконсолидоване финансијске извјештаје, које су засноване на рачуноводственим и пореским прописима Републике Српске.

Прописи, стандарди и тумачења на снази у текућем периоду

Приложени финансијски извјештаји састављени су уз примјену Међународних рачуноводствених стандарда (IAS), односно Међународних стандарда финансијског извјештавања (IFRS), који су били у примјени на дан 1. јануара 2018. године и на њима заснованим прописима о рачуноводству Републике Српске. Наиме, на основу одредби важећег Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске ("Службени гласник РС", број 94/15), сва правна лица са сједиштем у Републици Српској су у обавези да у потпуности примјењују IAS, односно IFRS, као и Међународне стандарде ревизије (ИСА), Кодекс етике за професионалне рачуновође, као и пратећа упутства, објашњења и смјернице које доноси Одбор за међународне рачуноводствене стандарде (IASB) и сва пратећа упутства, објашњења и смјернице које доноси Међународна федерација рачуновођа (IFAC), на финансијске извјештаје за периоде који почињу 1. јануара 2018. године или касније.

Поред наведеног, дана 15. јула 2010. године Управни одбор Савеза рачуновођа и ревизора Републике Српске ("Савез РР РС") је донио "Одлуку о почетку обавезне примјене издања МРС/МСФИ (објављених до 1. јануара 2009. године)", а на основу "Одлуке о овлашћењима за превод и објављивање" надлежне Комисије за рачуноводство и ревизију Босне и Херцеговина од 10. марта 2006. године ("Службени гласник БиХ", број 81/06), којом се таква овлашћења дају Савезу РР РС. Наведено издање IAS/IFRS је одобрено од стране Фондације одбора за Међународне рачуноводствене стандарде као званични превод на српски језик за Босну и Херцеговину (Републику Српску), Србију и Црну Гору. Према наведеној Одлуци IAS/IFRS објављени до 1. јануара 2009. године обавезно се примјењују на финансијске извјештаје сачињене и презентоване у Републици Српској за обрачунске периоде који почињу 1. јануара 2010. године или касније.

Приликом састављања финансијских извјештаја на дан 31.12.2021.године, у Републици Српској у примјени су били слједећи Међународни рачуноводствени стандарди - МРС (IAS):

- МРС 1 (IAS 1) - Презентација финансијских извештаја
- МРС 2 (IAS 2) – Залихе
- МРС 7 (IAS 7) - Извештај о токовима готовине
- МРС 8 (IAS 8) - Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке
- МРС 10 (IAS 10) - Догађаји после извештајног периода
- МРС 12 (IAS 12) - Порези на добитак
- МРС 16 (IAS 16) - Некретнине, постројења и опрема
- МРС 17 (IAS 17) – Лизинг
- МРС 19 (IAS 19) - Примања запослених
- МРС 20 (IAS 20) – Рачуноводствено обухватање државних давања и обелодањивање државне помоћи
- МРС 21 (IAS 21) - Ефекти промена девизних курсева

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

Период од 01.јануара до 31.децембра 2021.године

- МРС 23 (IAS 23) - Трошкови позајмљивања
- МРС 24 (IAS 24) - Обелодањивања повезаних страна
- МРС 26 (IAS 26) - Рачуноводство и извештавање планова пензијских примања
- МРС 27 (IAS 27) - Појединачни финансијски извештаји
- МРС 28 (IAS 28) - Инвестиције у придружене ентитете и заједничке подухвате
- МРС д 29 (IAS 29) - Финансијско извештавање у хиперинфлаторним привредама
- МРС 32 (IAS 32) - Финансијски инструменти: презентација
- МРС 33 (IAS 33) - Зарада по акцији
- МРС 34 (IAS 34) - Периодично финансијско извештавање
- МРС 36 (IAS 36) - Умањење вредности имовине
- МРС 37 (IAS 37) - Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина
- МРС 38 (IAS 38) - Нематеријална имовина
- МРС 39 (IAS 39) - Финансијски инструменти: признавање и одмеравање
- МРС 40 (IAS 40) - Инвестиционе некретнине
- МРС 41 (IAS 41) – Пољопривреда

Поред горе наведених Међународних рачуноводствених стандарда, приликом састављања финансијских извештаја на дан 31.12.2021.године, у Републици Српској у примјени су били сљедећи Међународни стандарди финансијског извештавања – МСФИ (IFRS):

- МСФИ 1 (IFRS 1) - Прва примена Међународних стандарда финансијског извештавања
- МСФИ 2 (IFRS 2) - Плаћања на основу акција
- МСФИ 3 (IFRS 3) - Пословне комбинације
- МСФИ 4 (IFRS 4) - Уговори о осигурању
- МСФИ 5 (IFRS 5) - Стална имовина која се држи за продају и престанак пословања
- МСФИ 6 (IFRS 6) - Истраживање и процењивање минералних ресурса
- МСФИ 7 (IFRS 7) - Финансијски инструменти: Обелодањивања
- МСФИ 8 (IFRS 8) - Сегменти пословања
- МСФИ 9 (IFRS 9) - Финансијски инструменти
- МСФИ 10 (IFRS 10) – Консолидовани финансијски извештаји
- МСФИ 11 (IFRS 11) – Заједнички аранжмани
- МСФИ 12 (IFRS 12) – Обелодањивање о учешћима у другим ентитетима
- МСФИ 13 (IFRS 13) – Одмеравање фер вредности
- МСФИ 14 (IFRS 14) – Регулисана временска разграничења
- МСФИ 15 (IFRS 15) – Приход од уговора са купцима

2.4. Принцип сталности пословања

Друштво је за период од 01.01.2021.године до 31.12.2021.године остварило пословни губитак од **357.392** Конвертибилних марака, а исказани нето губитак од **318.104** Конвертибилних марака је највећим делом резултат осталих непословних прихода који немају карактер редовних прихода, што свакако утиче на принцип сталности пословања јер је Друштво у стечају.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
Период од 01.јануара до 31.децембра 2021.године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

3.1. Приходи и расходи

Приходи се исказују по правичној вриједности средстава која су примљена или ће бити примљена, у нето износу након умањења за дате попусте, повраћаје производа и порез на додату вриједност.

Приходи од продаје производа и робе признају се када се ризик и корист повезан са правом власништва преноси на купца.

Са датумом на који се књиже приходи, такође се књиже и одговарајући расходи (принцип узрочности прихода и расхода).

Приходи по основу камата се књиже у корист периода на који се односе.

3.3. Прерачунавање средстава и обавеза у страним средствима плаћања

Све позиције средстава и обавеза у страним средствима плаћања су прерачунате у њихову противвриједност у Конвертибилним маркама по званичном курсу важећем на дан биланса стања.

Пословне промјене у страним средствима плаћања током године прерачунавају се у Конвертибилне марке по званичном курсу важећем на дан сваке промјене. Настале позитивне и негативне курсне разлике књиже се у корист или на терет биланса успјеха.

3.4. Порези и доприноси

Текући порез на добит

Текући порез на добит представља износ који се обрачунава и плаћа у складу са Законом о порезу на добит ("Службени гласник РС", број 94/15, 1/17 и 58/19), а који се примјењује почевши од 1. јануара 2016. године. Текући порез на добит представља износ који се обрачунава примјеном прописане пореске стопе од 10% на основицу утврђену пореским билансом, коју представља износ добитка прије опорезивања по одбитку ефеката усклађивања прихода и расхода.

Порески прописи Републике Српске не предвиђају могућност да се порески губици из текућег периода могу користити као основа за повраћај пореза плаћеног у претходним периодима. Међутим, губици из текућег периода исказани у пореском билансу могу се користити за умањење пореске основице будућих обрачунских периода, али не дуже од пет година.

Порези, доприноси и друге дажбине које не зависе од резултата пословања

Порези, доприноси и друге дажбине који не зависе од резултата пословања укључују порезе на имовину и друге порезе, накнаде и доприносе који се плаћају према разним републичким и локалним пореским прописима. Ови порези и доприноси су приказани у билансу успјеха у оквиру осталих пословних расхода.

3.8. Нематеријална улагања

Нематеријална улагања највећим дијелом представљају права на трајно коришћење грађевинског земљишта које је, на основу Закона о почетном билансу стања у поступку приватизације државног капитала у друштвима, уступљено Друштву од стране државе. Вриједност нематеријалног улагања (права) утврђена је на основу процјене вриједности фер вриједности земљишта. Трајно право коришћења земљишта се није отписивало.

Када се књиговодствена вриједност права на трајно коришћење грађевинског земљишта повећа као резултат ревалоризације, утврђени добитак се књижи у корист ревалоризационих резерви које представљају дио укупног капитала, осим за износе за које та повећања представљају сторнирање износа смањења вриједности, која су по ранијим ревалоризацијама била утврђена за иста та средства и која су, у ранијим периодима, била призната као трошак, у ком случају се ревалоризацијом утврђено повећање књижи у корист биланса успјеха до износа до кога је раније смањење било књижено као трошак.

Остала нематеријална улагања се највећим дијелом односе на софтвер који се води по набавној вриједности, умањеној за акумулирану амортизацију која се обрачунава пропорционалном методом на корисни вијек употребе од 5 година.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

Период од 01.јануара до 31.децембра 2021.године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.9. Некретнине, постројења и опрема**

Некретнине, постројења и опрема које се држе ради коришћења у производњи или испоруци роба и вршењу услуга, или за административне сврхе исказују се у билансу стања по њиховој набавној вриједности, умањеној за исправку вриједности и акумулиране импаритетне губитке, осим земљишта које се исказује по фер вриједности.

Набавну вриједност чини вриједност по фактури добављача укључујући царине, порезе који се не могу рефундирати и све друге трошкове довођења средства у стање функционалне приправности. Набавна вриједност умањена је за све примљене попусте и/или рабате. Набавна вриједност изграђених основних средстава је њихова набавна вриједност на датум када су изградња или развој завршени.

Губици или добици настали при отуђењу или расходовању средства утврђени као разлика између износа добијеног продајом и вриједности по којој се води средство признају се у корист или на терет биланса успјеха.

3.10. Амортизација

Отписивање некретнина, постројења и опреме врши се по стопама које су базиране на преосталом корисном вијеку употребе средстава процијењеног од стране руководства Друштва. Отписивање некретнина, постројења и опреме се врши примјеном пропорционалне методе којом се вриједност средстава у потпуности отписује током процијењеног вијека употребе.

Преостали вијек употребе за главне категорије некретнина, постројења и опреме, дат је у сљедећем прегледу:

Грађевински објекти	3 - 32 год.
Опрема за енергетику	11 - 38 год.
Остала процесна опрема	11 - 40 год.
Теретна и путничка возила	9 - 12 год.
Намјештај	1 - 5 год.
Рачунари	1 - 2 год.

3.12. Залихе

Залихе се исказују по цијени коштања или по нето продајној вриједности у зависности од тога која је нижа.

Нето продајна вриједност је цијена по којој залихе могу бити продате у нормалним условима пословања након умањења цијене за трошкове продаје.

Вриједност залиха утврђује се по методи "прва улазна цијена једнака је првој излазној цијени" ("ФИФО" метод).

Терећењем осталих расхода врши се исправка вриједности залиха у случајевима када се оцијени да је потребно свести вриједност залиха на њихову нето продајну вриједност. За оштећене залихе и залихе које по квалитету не одговарају стандардима врши се одговарајућа исправка вриједности, или се у цјелости отписују.

3.13. Учешћа у капиталу у зависна правна лица

Учешћа у капиталу у зависна правна лица која се не котирају на берзи и немају тржишну цијену на активном тржишту исказана су у висини уписаног дијела капитала, односно набавној вриједности умањеној за губитке због обезврјеђења.

3.14. Финансијски инструменти

Финансијска средства и обавезе се евидентирају у билансу стања Друштва, од момента када је Друштво уговорним одредбама везано за инструмент.

Финансијска средства престају да се признају када Друштво изгуби контролу над уговореним правима над тим инструментима, што се дешава када су права коришћења инструмената реализована, истекла, напуштена или уступљена. Финансијска обавеза престаје да се признаје када Друштво испуни обавезу, или када је обавеза плаћања предвиђена уговором укинута или истекла.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
Период од 01.јануара до 31.децембра 2021.године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

Дугорочни пласмани

Дугорочни финансијски пласмани представљају учешћа у капиталу осигуравајућих компанија и других правних лица, као и дугорочних кредита датих запосленима Друштва.

Кредити запосленима се вреднују по амортизованој вриједности, коришћењем каматне стопе по којој би Друштво могло да прибави дугорочне позајмице, а која одговара ефективној каматној стопи.

Потраживање од купаца

Потраживања од купаца и остала краткорочна потраживања исказана су по њиховој номиналној вриједности умањеној за исправку вриједности по основу обезврјеђења, на основу процјене руководства о њиховој вјероватној наплативости.

Готовина и готовински еквиваленти

Под готовином и готовинским еквивалентима подразумијевају се готовина у благајни, депозити по виђењу, као и краткорочна, високо ликвидна улагања, која се могу брзо конвертовати у познате износе готовине, уз безначајан ризик од промјене вриједности.

Кредити од банака и добављача

Кредити од банака и добављача се првобитно приказују у износима примљених средстава (номиналној вриједности), а након тога се исказују по амортизованој вриједности коришћењем метода ефективне каматне стопе.

Обавезе из пословања

Обавезе према добављачима се вреднују у износима примљених средстава.

4. ЗНАЧАЈНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЈЕНЕ

Исправка вриједности потраживања

Исправка вриједности за сумњива и спорна потраживања је обрачуната, на основу процијењених губитака услед немогућности купца да испуне неопходне обавезе. Процјена руководства је заснована на старосној анализи потраживања од купаца, историјским отписима, кредитним способностима купаца и промјенама у условима продаје, приликом утврђивања адекватности исправке вриједности сумњивих и спорних потраживања. Ово укључује и претпоставке о будућем понашању купаца и резултујућим будућим наплатама. Руководство вјерује да није потребна додатна исправка вриједности потраживања.

Резервисања за обнављање животне средине

Утврђивање износа резервисања за заштиту животне средине укључује значајне процјене. Ова процјена је подложна промјенама у складу са новим подацима, до којих долазе интерни стручњаци, и/или, по могућности, спољни консултанци и стручњаци. Такође, може доћи до промјена на основу процјене када ће доћи до одређеног одлива економских средстава. Измјене у процјенама ових губитака или очекиваног временског распореда одлива средстава могу значајно утицати на будуће пословне резултате.

Резервисање за заштиту животне средине је први пут признато 2011. године, с обзиром да није било могуће одредити упоредни податак за претходну годину.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
Период од 01.јануара до 31.децембра 2021.године

6. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ

	У Конвертибилним маркама	
	За период	
	31.децембар 2021	31.децембар 2020
Приходи од продаје на домаћем тржишту		
- Роба	-	-
- Производи и услуге	13,554	15,736
	13,554	15,736
Приходи од продаје на иностраном тржишту		
- Роба	-	-
- Производи и услуге	-	-
	13,554	15,736

Приходи од продаје робе исказани у износу од 15.736 Конвертибилних марака представљају приходе који се односе на фактурисање резервних дијелова повезаним правним лицима (Алумина д.о.о., Зворник), а на које се не обрачунава разлика у цијени.

7. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ

	У Конвертибилним маркама	
	За период	
	31.децембар 2021	31.децембар 2020
Приходи од закупа објеката	542,900	543,857
Остали приходи	39,488	288
	581,388	544,145

Приходи од закупа објеката се односе на закуп опреме и објеката које АД „Бирач“ у стечају издаје на кориштење „Алумини“ доо Зворник, док остали пословни приходи представљају приходе који се односе на фактурисање кориштења одмаралишта „Сунце“ у Баошићу.

8. ТРОШКОВИ ОСТАЛОГ МАТЕРИЈАЛА, ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ

	У Конвертибилним маркама	
	За период	
	31.децембар 2021	31.децембар 2020
Материјал за експлоатацију	178	1,355
Трошкови електричне енергије и горива	2,890	140
Остали пословни приходи	-	-
	3,068	1,495

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

Период од 01.јануара до 31.децембра 2021.године

9. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКАНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ

	У Конвертибилним маркама	
	За период	
	31.децембар 2021	31.децембар 2020
Трошкови нето зарада	16,950	18,360
Трошкови пореза на зараде	1,139	1,372
Трошкови доприноса на зараде	8,829	9,632
Трошкови доприноса за инвалиде	29	29
Трошкови за службени пут	11,677	8,998
	38,624	38,391

10. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ РАСХОДИ

	У Конвертибилним маркама	
	За период	
	31.децембар 2021	31.децембар 2020
ПТГ услуге	325	287
Трошкови рекламе, пропаганде и спонзорства	63	-
Трошкови платног промета	1,572	1,433
Директни порези	15,730	16,725
Комуналне услуге	1,664	1,664
Трошкови ревизије, адвокатских и других консултантских услуга	91,070	92,156
Остале производне услуге	49,192	48,447
Судске, административне и друге таксе	21,010	10,830
Уговор о дјелу и повремени и привремени послови	201,733	205,794
Остали нематеријални трошкови	169	176
	382,369	377,512

11. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

	У Конвертибилним маркама	
	За период	
	31.децембар 2021	31.децембар 2020
Приходи од наплата ЈФЗО и других правних лица	25,722	50,809
Остали приходи – оприходовање залиха	13,552	15,733
	39,274	66,542

Приходи од наплата ЈФЗО и других правних лица се односе на наплате по судским Рјешењима од јавних установа (Фонд ПИО), као и правних лица (Србија гас).

12. ПРИХОДИ ИЗ РАНИЈИХ ГОДИНА

	У Конвертибилним маркама	
	За период	
	31.децембар 2021	31.децембар 2020
Комуналне услуге	14	-
	-	-

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

Период од 01.јануара до 31.децембра 2021.године

13. РАСХОДИ ИЗ РАНИЈИХ ГОДИНА

	У Конвертибилним маркама	
	За период	
	31.децембар 2021	31.децембар 2020
Комуналне услуге	-	1,565
	-	1,565

14. НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА

	У Конвертибилним маркама		
	31.децембар 2021		
	Право на коришћење земљишта	Остала улагања	Укупно
Стање, 31. 12. 2020. Године	20,095,877	20.099	20,095,877
Стање, 31. 12. 2021. Године	22,758,958	20.099	22,758,958
Исправка вриједности			
Стање, 31. 12. 2020. Године	(2.663.081)	-	(2.663.081)
Амортизација за текућу годину	(295,898)	(20.099)	(295,898)
Стање, 31. 12. 2021. Године	(2.958.979)	-	(2.958.979)
Садашња вриједност			
Стање, 31. 12. 2020. Године	20,095,877	-	20,095,877
Стање, 31. 12. 2021. Године	19,799,979	-	19,799,979

Нематеријална улагања се односе на трајно право кориштења земљишта и резервисања заштите, као и на остала улагања (лиценце, програми за рачунаре набављени одвојено од рачунара...) која су цјелости исправљена.

15. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА

	У Конвертибилним маркама				2021
	Грађевински објекти	Опрема	Основна средства у припреми	Земљиште	Укупно основна средства
Стање, 31. 12. 2020. године	3,622,938	1,008	8,703	964,059	4,596,708
Исправка вриједности					
Стање, 31. 12. 2020. године	-	-	-	-	-
Амортизација	218,326	496	-	-	218,822
Стање, 31. 12. 2021. године	218,326	496	-	-	218,822
Садашња вриједност					
Стање, 31. 12. 2020. године	3,622,938	1,008	8,703	964,059	4,596,708
Стање, 31. 12. 2021. године	3,404,612	512	8,703	964,059	4,377,886

Некретнине, постојења и опрема се односе на грађевинске објекте и опрему дату у закуп „Алумина“ доо, Зворник. као и на основна средства у припреми и земљиште.

Врховни суд Црне Горе, на основу документа број Рев.бр.1462/17 од 01.02.2018.године, потврђује пресуду Основног суда у Херцег Новом П.бр.584/13-04 од 29.07.2015 године, којом се а.д.„Бирач“ у стечају Зворник утврђује да је носилац права својине на 14 објеката апартманског типа и земљишта на којем су изграђени и земљишта које је неопходно за употребу изграђених објеката.

Крајем 2019.године извршена је процјена земљишта од стране сталног судског вјештака грађевинске струке из Херцег Новог, означено као катарстарска парцела број 731/2 и 734/2 уписано у Листу непокретности 1194 К.О. Баошићи. Наведено земљиште је било предмет судског спора из ранијих година, те је коначном пресудом пресуђено у корист „Бирач“ АД у стечају.

Горе поменуто земљиште се књижи као накнадно стечена имовина на основу сагласности стечајног управника број 18/20 од 22.01.2020.године, налаза и процјене сталног судског вјештака, број протокола 673/19 од 16.12.2019.године, као и на основу листа непокретности 1194–препис број 109-956-11147/2019 од 07.07.2019.године.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
Период од 01.јануара до 31.децембра 2021.године

16. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	Оснивачки улог %	У Конвертибилним маркама	
		31. децембар 2021	31. децембар 2020
Учешћа у капиталу зависних правних лица			
Бирач Енерго д.о.о., Зворник	100%	50,000	50,000
Механика д.о.о., Зворник	100%	63,508,824	63,508,824
Алумина д.о.о., Зворник	100%	253,072,107	253,072,107
Бирач Еуропа АБ, Литванија	100%	84,967	84,967
		316,715,898	316,715,898
Учешћа у капиталу других правних лица:			
Цета Београд	12.50%	62,800	62,800
Дрина Осигурање, Зворник		9,091	9,091
		71,891	71,891
Дати дугорочни кредити радницима			
		245,711	245,711
		317,033,500	317,033,500
Минус:			
- обезвређење учешћа у капиталу повезаних правних лица		(190,374,498)	(190,374,498)
- исправка дугорочних кредита и учешћа у капиталу других лица		(317,602)	(317,602)
		(190,692,100)	(190,692,100)
		126,341,400	126,341,400

Дугорочни кредити представљају стамбене кредите дате радницима у сврху трајног и приоритетног рјешавања стамбеног питања и они су у цјелости исправљени.

17. ЗАЛИХЕ

	У Конвертибилним маркама	
	31.децембар 2021	31.децембар 2020
Остали материјал	784,462	788,532
Гориво	4,053	4,053
Резервни дијелови	591,810	601,293
Алат и инвентар	21,099	21,099
Готови производи	13,879	13,879
	1,428,856	1,428,856
Минус: Исправка вриједности залиха	(1,401,424)	(1,414,977)
	13,879	13,879

18. ДАТИ АВАНСИ

	У Конвертибилним маркама	
	31.децембар 2021	31.децембар 2020
Дати аванси предузећима у земљи	332,315	332,341
Дати аванси предузећима у иностранству	39,475	39,475
	371,790	371,816
Минус: Исправка вриједности аванса	(329,492)	(329,492)
	42,298	42,324

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
 Период од 01.јануара до 31.децембра 2021.године
19. ПОТРАЖИВАЊА ОД КУПАЦА

	У Конвертибилним маркама	
	31.децембар 2021	31.децембар 2020
Купци - повезана правна лица	8,464,508	8,381,730
Купци у земљи	13,596,810	13,596,927
Купци у иностранству	90,811	90,811
Потраживања из специфичних послова - повезана правна лица	29,411	29,411
Потраживања из специфичних послова - остала правна лица	696,482	696,482
Спорна потраживања	229,029	229,029
	23,107,051	23,024,390
Минус: Исправка вриједности потраживања	(4,110,141)	(4,110,141)
	18,996,910	18,914,249

20. ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА И АВР

	У Конвертибилним маркама	
	31.децембар 2021	31.децембар 2020
Потраживања од запослених	49,298	49,298
Аконтациони порез на додатну вриједност	27,781	27,778
Потраживања по основу преплаћених пореза	125,784	125,784
Остала потраживања	16,524	16,524
	219,387	219,384
Минус: Исправка вриједности потраживања од државе за преплаћене порезе и доприносе	(107,632)	(107,632)
	111,755	111,752

21. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	У Конвертибилним маркама	
	31.децембар 2021	31.децембар 2020
Дати краткорочни кредити	570	570
Остали краткорочни финансијски пласмани	48,910	48,910
	49,480	49,480

Дати краткорочни кредити представљају бескаматне кредите дате запосленим за набавку огријева. Обвезнице намијењене продаји исказане на дан 31.децембра 2021 . године у износу од 48.910 Конвертибилних марака се односе на обвезнице издате од стране Владе Републике Српске које су прибављене ради измирења дуга, а у складу са донијетим Законом о начину и измирењу унутрашњег дуга Републике Српске. Каматна стопа износи 1.5% на годишњем нивоу, а рок доспијећа износи 15 година.

22. ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	У Конвертибилним маркама	
	31.децембар 2021	31.децембар 2020
Жиро рачун	137,942	39,186
Девизни рачуни	38,970	26,238
	176,912	65,424
Минус: Исправка вриједности готовине и готовинских еквивалената	(26,442)	(26,442)
	150,470	38,982

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
Период од 01.јануара до 31.децембра 2021.године

23. ПРОМЈЕНЕ НА ИСПРАВЦИ ВРИЈЕДНОСТИ

	Дугорочни финансијски пласмани (напомена 18)	Залихе (напомена 19)	Аванси (напомена 20)	Потраживања од купаца (напомена 21)	У Конвертибилним маркама Готовина, друга потражи- вања и АВР (напомена 22)	Укупно
Стање, 01. јануар 2020. године	190,692,100	1,430,711	329,492	4,110,140	134,075	196,696,518
Готовина и готовински еквиваленти	-	-	-	-	-	-
Оприходавање залиха	-	(15,734)	-	-	-	(15,734)
Курсне разлике	-	-	-	-	-	-
Стање, 31. децембар 2020. године	190,692,100	1,414,977	329,492	4,110,140	134,075	196,680,784
Наплаћена отписана потраживања	-	-	-	-	-	-
Оприходавање залиха	-	(13,553)	-	-	-	(13,553)
Стање, 31. децембар 2021. године	190,692,100	1,401,424	329,492	4,110,140	134,075	196,667,231